

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5010/22
14.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Весне Целетовић Цуцић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сенић Љиљана, адвокат из Београда, Грге Андријановића бр. 1, против тужене ББ, из ..., чији је пуномоћник Љубичановић Драгослав, адвокат из Београда, Нушићева бр. 6, ради утврђења, одлучујући о жалбама тужиље и тужене, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 30353/19 од 26.1.2022. године, у седници већа одржаној дана 14.2.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалбе тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 30353/19 од 26.1.2022. године, у ставу другом изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена жалба тужиље изјављена против одлуке из става првог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 30353/19 од 26.1.2022. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка, садржано у трећем ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 30353/19 од 26.1.2022. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена ББ, да тужиљи АА накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 235.290,00 динара, у року од 15 дана од пријема овог решења.

Образложење

Изреком побијане пресуде, ставом првим, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле па је утврђено да 29.96% (749/25 идеалног дела) заоставштине иза покојног ВВ, бившег из ..., коју чини ванкњижно власништво породичне куће која се налази на делу катастарске парцеле број ..., КО ..., ул. ... и право коришћења дела катастарске парцеле број ..., КО ... са обимом удела од 280/3022, по основу доприноса у стицању заједничке имовине у браку, представља заоставштину сада покојне ГГ, бивше из ..., што је тужена дужна признати и трпети. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле у делу захтева којим је тражила да се утврди да сада покојној ГГ, бившој из ..., припада још 20,04 % (501/25 идеалног дела), по основу доприноса у стицању заједничке имовине у браку, односно за разлику између досуђених 29,96% до тражених 50% (1/2 идеалног дела). Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 259.800,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против ове пресуде парничне странке су благовремено изавиле жалбе и то тужилца побијајући пресуду у целости, из свих законских разлога, а тужена побијајући решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде, из свих законских разлога.

Тужена је поднела одговор на жалбу тужиле.

Испитујући најпре дозвољеност жалбе тужиле у вези са одлуком из става првог изреке, у смислу овлашћења из одредбе члана 389, у вези са чланом 378 ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба тужиле недозвољена. Наиме, ставом првим изреке пресуде, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и у том делу је одлучено корист тужиле, па она нема правни интерес за изјављивање жалбе против одлуке у том делу, због чега је овај суд применом одредбе члана 401 тачка 1 у вези са чланом 389 став 1 ЗПП, одбацио жалбу тужиле у наведеном делу и одлучио као у ставу другом изреке.

Надаље, испитујући правилност побијане пресуде у преосталом делу на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужиле није основана, а тужене делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другогостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне.

Према утврђеном чињеничном стању, покојна ГГ (правни претходник тужиле) и покојни ВВ су дана 29.9.1957. године закључили брак, који је престао услед смрти покојног ВВ 29.10.2010. године. У току трајања брачне заједнице добили су две ћерке АА (тужилу) и ДД (правног претходника тужене). ВВ и ГГ су најпре живели у ... да би се 1964. године доселили у У ... су 1967. годне купили плац и отпочели са изградњом породиче куће, коју су градили сами, пошто нису имали средстава да ангажују раднике. Прво су сазидали приземље 1967. године, које је током 1992. године проширено, а 1998.

године је продат део плаца и тада је направљен спрат са поткровљем. Целокупна кућа изграђена је средствима и приходом покојног ВВ и покојне ГГ, без одобрења за градњу. У току трајања брачне заједнице, по основу стицања у браку, покојни ВВ и покојна ГГ, заједничким средствима и радом су стекли ванкњижно власништво на породичној кући која је изграђена на делу катастарске парцеле број ... КО ..., као и право коришћења дела катастарске парцеле број ... КО ..., са обимом удела које је све уписано у Катастру непокретности на име покојног ВВ. Пок. ГГ је равноправно са супругом радила физичке послове, носила је цигле, ручно мешала малтер, кувала је ручкове. За време трајања брака, сада пок. ВВ био је у радном односу, односно био је запослен све до одласка у пензију, а по одласку у пензију приватно се бавио браваријом, док је покојна ГГ била домаћица, која је водила рачуна о домаћинству, ћеркама и унуци ББ (туженој), која се доселила са мајком ДД после њеног развода. Правни претходник тужене, покојна ДД, била је запослена код приватника, повремено је радила, стекавши пензију. Покојна ГГ, када јој је мајка преминула, наслеђени износ од 30.000,00 динара је уложила у доградњу куће, а мањи износ је дала ћеркама. Покојни ВВ и ГГ су током 2008. године ћерки ДД дозволили да се усели на спрат куће, те је она својим средствима извела fine радове, уподобивши га својим потребама. Према налазу и мишљењу судског вештака Јованке Косановић и то друге варијанте налаза, укупан остварени допринос покојног ВВ у стицању имовине у току трајања брачне заједнице са пок. ГГ (период од 29.9.1957. године до 29.10.2010. године) био је 70,31%, док је остварени допринос покојне ГГ у истом периоду и по истом основу износио 29,69%. Тестаментарним располагањем, покојни ВВ је раслагао делом имовине, оставивши својој ћерци ДД (правном претходнику тужене) право на катастарској парцели број ..., површине 3089 м² са обимом удела 280/3089, уписан у ЗК УЛ број ... КО ..., као и ванкњижно право својине на делу куће подигнутој на истој парцели и то спрату и поткровљу, који су се у тренутку сачињавања последње изјаве воље налазили у сивој фази.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом одредби чл.171 став 1, 177, 178, 180 и 181 Породичног закона, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиле делимично основан, јер је спорна непокретност која је изграђена и која се налази на делу катастарске парцеле број ... КО ..., као и право коришћења дела катастарске парцеле број ... КО..., са обимом удела 280/3022, иако су се формално водили на покојног ВВ, стечене заједничким радом и средствима супружника ВВ и ГГ и оне представљају њихову брачну тековину. Током поступка утврђено је да допринос покојног ВВ и покојне ГГ у стицању предметне непокретности није био једнак односно да допринос покојне ГГ износи 29.96%, док допринос покојног ВВ износи 70.31%, па је на основу наведеног првостепени суд донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде. Одлука у ставу другом изреке донете је применом одредбе члана 231 ЗПП, јер током поступка није доказано постојање већег доприноса покојне ГГ, од прихваћеног удела од 29.96%. Одлука о трошковима поступка донета је применом одредби члана 150,153 и 154 Закона о парничном поступку.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је утврдио потпуно и поуздано на основу изведених доказа које је оценио правилном применом одредбе чл. 8 ЗПП. Другостепени суд прихвата потпуне и правилне разлоге које је првостепени суд дао за свој чињенично – правни закључак.

Наиме, правилно је закључио првостепени суд да је спорна непокретност, која је изграђена на делу катастарске парцеле број ... КО ..., као и право коришћења дела катастарске парцеле број ... КО ..., са обимом удела 280/3022, стечена заједничком радом и средствима супружника ВВ и ГГ и да представља њихову заједничку тековину. Такође, правилно је првостепени суд утврдио уделе супружника у овако стеченој имовини на основу налаза и мишљења вештака Косановић Јованке, која је приликом давања мишљења узела у обзир доприносе супружника у току трајања брачне заједнице, с тим да је у остварени допринос пок. ГГ у стицању заједничке имовине укључила и износ од 30.000,00 динара, који је пок. ГГ наследила од мајке и унела у породично домаћинство, дајући вредност учешћа пок. ГГ од 29,69% и пок.ВВ од 70,31%. На овако дати налаз и мишљење парничне странке нису имале примедбе, па како је налаз дат стручно и објективно, у складу са правилима струке, првостепени суд је исти прихватио.

С тога, су наводи жалбе тужиле, којима се оспорава дати налаз и мишљење истицањем у жалбеном поступку примедби које нису истицане у поступку пред првостепеним судом, ирелевантни и без утицаја на правилност одлучивања другостепеног суда, сходно члану 372 став 1 Закона о парничном поступку.

Жалбом тужилца напада резултате доказног поступка, покушавајући да кроз изнете тврдње доведе у сумњу тачност закључака првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа. Овај суд нема основа да сумња у чињенично стање побијане пресуде, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке дао разлоге којима се на јасан и потпун начин објашњава како је текао доказни поступак, који су докази изведени у току тог поступка и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о захтеву тужиле. С тога је непотребно да овај суд поново наводи и интерпретира разлоге којима је првостепени суд образложио своје чињеничне закључке. Пошто је чињенично стање правилно и потпуно утврђено, то су неосновани и наводи жалбе тужиле којима се тврди да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је одлучивао о њеном захтеву.

Неосновани су и наводи жалбе тужиле да првостепени суд није правилно утврдио допринос тужиле у стицању заједничке имовине, те да је налаз вештака манљив, јер не садржи процентуално изражен удео пок. ГГ у подизању овде тужене, а што би се одразило на њен удео у стицању имовине током брака. Ово са разлога што се брига о унуци, овде туженој, не може ценити као посебан допринос који би водио повећавању удела пок. ГГ у стицању заједничке имовине.

Сходно наведеном, иако у смислу одредбе члана 180 став 2 Породичног закона постоји законска претпоставка да су удели супружника у стицању заједничке имовине једнаки, доказима изведеним у току поступка утврђено је да допринос покојног ВВ и покојне ГГ у стицању предметне непокретности није био једнак, односно да допринос покојне ГГ износи 29.96%, док допринос покојног ВВ износи 70.31%. У таквој ситуацији, када није доказано постојање већег доприноса покојне ГГ, од прихваћеног од 29.96%, а како тужилца није пружила друге доказе у прилог својих тврдњи, наводима жалбе се не доводи у сумњу правилност одлучивања првостепеног суда.

Приликом одлучивања, овај суд је ценио и остале жалбене наводе тужиле али је

закључио да исти нису од утицаја на доношење другачије одлуке, па их посебно не образлаже.

Са изложеног, Апелациони суд је на основу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, по налажењу овог суда донета је погрешном применом материјалног права, а на шта се основано указује жалбом тужене.

Наиме, одредбом члана 153. Закона о парничном поступку, прописано је да странка која у целини изгуби парницу дужна је да противној странци накнади трошкове. Ако странка делимично успе у парници, суд може с обзиром на постигнути успех да одреди да свака странка сноси своје трошкове или да једна странка накнади другој сразмеран део трошкова. Одредбом члана 154 истог закона прописано је да ће суд приликом одлучивања који ће трошкови да се накнаде странци узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о износу трошкова, одлучује суд ценећи све околности. Одредбом члана 163 став 1 овог Закона прописано је да о накнади трошкова одлучује суд на одређени захтев странке, а ставом 2 истог члана је прописано да је странка дужна да у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да се тужена упустила у расправљање о главној ствари и да је током поступка оспорила тужбу и тужбени захтев тужиље, а да је тужиља делимично успела у спору, то тужиљи за вођење ове парнице, према успеху у спору, а крећући се у границама постављеног захтева, применом одредби чл. 153, 154, 163 и 165 став 2 Закона о парничном поступку припада накнада трошкова првостепеног поступка за предузете парничне радње од стране пуномоћника из реда адвоката и то: за састав 4 образложена поднеска у износу од по 6.000,00 динара, за заступање на 10 одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара, на име приступа на 11 неодржаних рочишта у износу од по 4.500,00 динара, на име вештачења у износу од 50.000,00 динара, као и на име судске таксе на одлуку у износу од 36.790,00 динара, што укупно износи 235.290,00 динара. Тужиљи не припадају трошкови у висини судске таксе за одлуку у износу од 61.300,00 динара, имајући у виду да је тужиља делимично успела у спору (29,96%).

На основу изнетог, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

